

TEST DOKTRYNY I IDEOLOGIE KLUCZ

Proszę się zastanowić i zakreślić kółkiem wybraną odpowiedź.

1. Polityką nie jest:

- a) wynikający z danej ideologii oraz uporządkowany zbiór poglądów na życie polityczne danego społeczeństwa z zagadnieniami władzy i ustroju państwa na czele.
- b) ogół działań, których celem jest zdobycie i utrzymanie władzy
- c) sztuka rządzenia państwem
- d) stosunek między tym, co rząd próbuje robić, a tym, co się naprawdę dzieje
- e) podejmowanie decyzji w ramach procesu sprawowania władzy i gry o władzę, w którym biorą udział rozmaite podmioty

2. „Rozwój gospodarki powinien opierać się na rozwoju rolnictwa” to jedno z haseł:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) islamizmu
- f) feminizmu

3. Najbardziej ogólny i usystematyzowany zbiór idei, wartości, poglądów na świat to:

- a) ideologia
- b) doktryna
- c) program polityczny

4. Poznawcza funkcja ideologii polega na:

- a) tworzeniu ideowej podstawy funkcjonowania funkcji politycznych
- b) pomocy w zrozumieniu rzeczywistości dzięki tworzeniu spójnego jej obrazu
- c) zbliżaniu się do siebie ludzi, którzy wyznają wspólne poglądy
- d) pobudzaniu ludzi do działania
- e) wpływaniu na kształt programów partii politycznych

5. Początki społecznej nauki Kościoła są związane z ogłoszeniem encykliki *Rerum Novarum* przez papieża:

- a) Jana Pawła I
- b) Pawła VI
- c) Jana XXIII
- d) Jana Pawła II
- e) Leona XIII

6. Zgodnie z zasadą subsydiarności:

- a) wszystkich członków społeczeństwa, niezależnie od miejsca zajmowanego w hierarchii społecznej, łączy wspólny interes.
- b) państwo powinno pomagać dopiero wtedy gdy jednostka lub wspólnota nie radzi sobie z jakimś zadaniem
- c) wszystkie klasy powinny współpracować dla dobra narodu
- d) zadaniem państwa jest sprawiedliwy podział dóbr materialnych między członków społeczeństwa oraz zapewnienie obywatelom równości szans i równości wobec prawa.

7. Hasła gospodarki rynkowej kontrolowanej przez społeczeństwo głoszą doktryny:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe

8. Połącz rodzaj doktryn politycznych z ich opisem (5 pkt)

Rodzaj doktryny politycznej	Opis
A. Doktryny konserwatywne	1. Domagają się przeprowadzenia koniecznych zmian gospodarczych, społecznych i politycznych drogą ewolucyjną
B. Doktryny reformistyczne	2. Wskazują cele nierealne, których w tym momencie nie da się osiągnąć.
C. Doktryny rewolucyjne	3. Dążą do zmian na drodze rewolucyjnej choć dopuszczają możliwość ewolucyjnych reform w zależności od sytuacji politycznej i społecznej.
D. Doktryny reakcyjne	4. Są niechętne zmianom, w szczególności zmianom rewolucyjnym. Uznają konieczność zmian cywilizacyjnych na drodze ewolucji. Chcą utrzymać istniejący porządek polityczny, społeczny i gospodarczy.
E. Doktryny utopijne	5. Dążą do szybkich, natychmiastowych zmian, przeprowadzonych najlepiej na drodze rewolucji.
	6. Nawołują do przywrócenia albo utrwalenia istniejącego ustroju, który nie przystaje do rzeczywistości politycznej.

A 4

B 1

C 5

D 6

E 2

9. „Największą wartością jest wolność, a największym zagrożeniem dla wolności jest państwo”. To jedno z haseł:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

10. „Istniejące nierówności społeczne powinny być łagodzone przez społeczeństwo, a nie przez państwo”. To hasło doktryn:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe

11. Walkę polityczną bez użycia przemocy prowadził:

- a) Adolf Hitler
- b) Mahatma Ghandii
- c) Juan Peron
- d) Michał Bakunin
- e) Ajatollah Chomeini

12. Programowo – polityczna funkcja ideologii polega na:

- a) tworzeniu ideowej podstawy funkcjonowania partii politycznych
- b) pomocy w zrozumieniu rzeczywistości dzięki tworzeniu spójnego jej obrazu
- c) zbliżaniu się do siebie ludzi, którzy wyznają wspólne poglądy
- d) pobudzaniu ludzi do działania
- e) wpływaniu na kształt programów partii politycznych

13. Głoszą hasła sprawiedliwości społecznej i solidaryzmu społecznego doktryny:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe

14. Przyporządkuj nazwy doktryn politycznych do informacji na temat wizji człowieka głoszonych przez te doktryny

Doktryna	Informacje
A. Liberalizm	1. Człowiek jest skażony złem i dlatego powinien być podporządkowany państwu. Tylko państwo może zapewnić kontrolę nad złą stroną człowieka.
B. Konserwatyzm	2. Człowiek jest skażony złem, które można ograniczyć dzięki autorytetom, religii.
C. Nauka społeczna Kościoła	3. Człowiek jest z natury istotą złą. Należy odrzucić indywidualizm i całkowicie podporządkować się narodowi, który kształtuje osobowość ludzką.
D. Socjaldemokracja	4. Najwyższą wartością jest człowiek. Kładzie się nacisk na indywidualizm jednostki.
E. Komunizm	5. Pozytywna wizja człowieka, który jest pozbawiony wad i dysponuje ogromnym potencjałem. Realizuje się tylko w społeczeństwie.
F. Faszyzm	6. Człowiek jest tworem społeczeństwa, w którym żyje. Społeczeństwo kształtuje jego świadomość. Interes społeczny powinien być nadrzędny – jednostka musi się podporządkować.
	7. Wartością nadrzędną jest godność istoty ludzkiej

A. 4

B. 2

C. 7

D. 5

E. 6

F. 3

15. Integrycyjna funkcja ideologii polega na:

- a) tworzeniu ideowej podstawy funkcjonowania partii politycznych
- b) pomocy w zrozumieniu rzeczywistości dzięki tworzeniu spójnego jej obrazu
- c) zbliżaniu się do siebie ludzi, którzy wyznają wspólne poglądy
- d) pobudzaniu ludzi do działania
- e) wpływaniu na kształt programów partii politycznych

16. Ogólny i usystematyzowany zbiór idei, wartości, poglądów na świat, który zawiera wskazania teoretyczne i praktyczne jak zrealizować te poglądy w określonym czasie i przestrzeni to:

- a) ideologia
- b) doktryna
- c) program polityczny

17. Zgodnie z zasadą solidaryzmu społecznego:

- a) wszystkich członków społeczeństwa, niezależnie od miejsca zajmowanego w hierarchii społecznej, łączy wspólny interes.
- b) państwo powinno pomagać dopiero wtedy gdy jednostka lub wspólnota nie radzi sobie z jakimś zadaniem
- c) wszystkie klasy powinny współpracować dla dobra narodu
- d) zadaniem państwa jest sprawiedliwy podział dóbr materialnych między członków społeczeństwa oraz zapewnienie obywatelom równości szans i równości wobec prawa.

18. „Równy status kobiet i mężczyzn we wszystkich sferach życia” to hasło ideologii:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

19. Interwencjonizm państwowy to:

- a) zakaz istnienia przedsiębiorstw prywatnych
- b) zasada przewagi własności państwowej nad własnością prywatną
- c) **bezpośrednia ingerencja państwa w gospodarkę rynkową**
- d) istnienie obok siebie dwóch zjawisk gospodarczych, systemów gospodarczych

20. Szacunek dla tradycji, przywiązanie do Kościoła, rodziny i kultury narodowej to cechy doktryn:

- a) **prawicowych**
- b) lewicowych
- c) centrowych

21. Przyporządkuj nazwy doktryn politycznych do informacji na temat wizji społeczeństwa głoszonych przez te doktryny (6 pkt)

Doktryna	Informacje
A. Konserwatyzm	1. Społeczeństwo jest organiczną całością, złożoną z połączonych różnymi więziami grup, warstw i klas. Główną zasadą życia społecznego jest solidaryzm społeczny.
B. Komunizm	2. Najwyższą wartością jest naród i tylko jego dobro się liczy. Życie społeczne powinno opierać się na zasadzie wspólnej pracy wszystkich grup i klas dla dobra narodu.
C. Liberalizm	3. Społeczeństwo dzieli się na klasy, które rywalizują ze sobą o władzę.
D. Faszyzm	4. Społeczeństwo tworzy organiczną całość, złożoną z powiązanych ze sobą jednostek, grup społecznych, która jest nadrzędna w stosunku do jednostki. Jest zorganizowane hierarchicznie. Nierówności społeczne są rzeczą naturalną.
E. Społeczna nauka Kościoła	5. Społeczeństwo jest zbiorem jednostek i grup społecznych. Społeczeństwo powinno opierać się na zasadzie sprawiedliwości społecznej i zasadzie równości społecznej.
F. Socjaldemokracja	6. Idealne społeczeństwo powinno mieć charakter bezklasowy. Społeczeństwo powinno się opierać na zasadzie równości wszystkich ludzi.
	7. Społeczeństwo nie jest organiczną całością ale zbiorem jednostek. Może się ono przyczynić do poszerzenia zakresu wolności.

A. 4

B. 6

C. 7

D. 2

E. 1

F. 5

22. Michał Bakunin to twórca ideologii:

- a) agraryzmu
- b) **anarchizmu**
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

23. Przeciwnie ingerencji państwa w gospodarkę przy jednoczesnym wspieraniu wolnego rynku są doktryny:

- a) **prawicowe**
- b) lewicowe
- c) centrowe

24. „Jednym z zadań państwa jest łagodzenie nierówności społecznych” to hasło doktryn:

- a) prawicowe
- b) **lewicowe**
- c) centrowe

25. Kult ziemi i szacunek do przyrody głosi ideologia:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) islamizmu
- f) feminizmu

26. Mobilizacyjna funkcja ideologii polega na:

- a) tworzeniu ideowej podstawy funkcjonowania partii politycznych
- b) pomocy w zrozumieniu rzeczywistości dzięki tworzeniu spójnego jej obrazu
- c) zbliżaniu się do siebie ludzi, którzy wyznają wspólne poglądy
- d) pobudzaniu ludzi do działania
- e) wpływaniu na kształt programów partii politycznych

27. Głosi walkę z wszelkimi przejawami dyskryminacji kobiet w społeczeństwie ideologia:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

28. Przyporządkuj nazwy doktryn politycznych do informacji na temat wizji gospodarki głoszonych przez te doktryny (6 pkt)

Doktryna	Informacje
A. Komunizm	1. Zwolennicy wolnej gospodarki rynkowej. Sprzeciwiają się interwencjonizmowi państwowemu, który ogranicza wolność jednostki i hamuje rozwój gospodarczy.
B. Socjaldemokracja	2. Zwolennicy gospodarki rynkowej. Zwracają uwagę na sprawy socjalne. Podkreślają rangę pracy i prawo do jej godnego opłacania. Zwracają uwagę na różne formy własności grupowej.
C. Konserwatyzm	3. Zwolennicy własności prywatnej i silnego interwencjonizmu państwowego. Działalność przedsiębiorstw powinna być zgodna z interesem państwa i narodu.
D. Faszizm	4. Zwolennicy społecznej gospodarki rynkowej, w której obywatele dobrowolnie wyrzekają się dóbr na rzecz potrzebujących. Państwo zajmuje się jedynie ich dystrybucją i nie ingeruje w gospodarkę
E. Społeczna myśl Kościoła	5. Zwolennicy gospodarki wolnorynkowej. Sprzeciwiają się zbyt daleko posuniętemu interwencjonizmowi państwowemu. Występują w obronie własności prywatnej, która jest podstawą gospodarki. .
F. Liberalizm	6. Zwolennicy likwidacji własności prywatnej i zastąpienia jej własnością kolektywną. Zwolennicy gospodarki centralnie – planowanej – pełnej kontroli państwa nad gospodarką.
	7. Wolny rynek powinien być kontrolowany przez państwo. Zwolennicy interwencjonizmu państwowego. W gospodarce powinna występować własność prywatna, zbiorowa i państwowa.

A. 6

B. 7

C. 5

D. 3

E. 2

F. 1

29. Jednym z największych myślicieli neoliberalizmu był:

- a) Adam Smith
- b) Edmund Burke
- c) Fredrich von Hayek
- d) Leo Strauss

30. Dążą do utrzymania równowagi pomiędzy interesami różnych grup społecznych doktryny:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe

31. Koncepcję „trzeciej drogi” głosi ideologia:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) islamizmu
- f) feminizmu

32. Równość wszystkich ludzi, w tym hasła równouprawnienia kobiet i mniejszości, tak narodowych jak i homoseksualistów, głoszą doktryny:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe

33. Ideologią, która potępia wszystkie wojny i uznaje pokój za najwyższą wartość, jest ideologia:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

34. Ideologia odrzucająca pogląd o nieograniczonych możliwościach rozwoju, a na jego miejsce wprowadzająca pogląd o zrównoważonym rozwoju, to ideologia:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

35. Encyklika *Rerum Novarum* została ogłoszona w roku:

- a) 1888
- b) 1891
- c) 1961
- d) 1967
- e) 1981

36. Ideologia ta odnosi się wrogo do wszelkich elit oraz poglądów głoszących konieczność istnienia hierarchii społecznej. Jest to:

- a) agraryzm
- b) anarchizm
- c) pacyfizm
- d) populizm
- e) ekologizm
- f) feminizm

37. Popierają interwencjonizm państwa w gospodarce doktryny:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe

38. Zgodnie z zasadą sprawiedliwości społecznej:

- a) wszystkich członków społeczeństwa, niezależnie od miejsca zajmowanego w hierarchii społecznej, łączy wspólny interes.
- b) państwo powinno pomagać dopiero wtedy gdy jednostka lub wspólnota nie radzi sobie z jakimś zadaniem.
- c) wszystkie klasy powinny współpracować dla dobra narodu
- d) zadaniem państwa jest sprawiedliwy podział dóbr materialnych między członków społeczeństwa oraz zapewnienie obywatelom równości szans i równości wobec prawa.

39. Sobór Watykański II miał miejsce w latach

- a) 1962 – 1965
- b) 1965 – 1970
- c) 1972 – 1975
- d) 1975 – 1980

40. „ Głównym i najważniejszym bogactwem narodowym jest ziemia” to jedno z haseł:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

41. Przyporządkuj nazwy doktryn politycznych do informacji na temat wizji państwa głoszonych przez te doktryny (5 pkt)

Doktryna	Informacje
A. Komunizm	1. Państwo powinno być silne gdyż jest gwarantem ładu. Akcentuje rolę elit, do których powinna należeć władza w państwie.
B. Liberalizm	2. Państwo jest wspólnotą, która powinna zapewnić obywatelom godne warunki życia. Kładzie się nacisk na zasadę subsydiarności.
C. Społeczna myśl Kościoła	3. Państwo powinno być opiekuńcze, realizować zasady sprawiedliwości społecznej, niwelować nierówności społ. poprzez zapewnienie obywatelom pracy, edukacji, opieki zdrowotnej.
D. Konserwatyzm	4. Głównym celem państwa jest obrona przed zagrożeniem z zewnątrz. Najlepszym ustrojem jest dyktatura proletariatu.
E. Socjaldemokracja	5. Dobro państwa jest wartością nadrzędną wobec interesów jednostek lub grup społecznych.
	6. Władza państwowa powinna być ograniczona, a jego wpływ na gospodarkę minimalny – powinien polegać na zapewnieniu bezpieczeństwa obywatelom i ochronie własności prywatnej.

A. 4

B. 6

C. 2

D. 1

E. 3

42. Jednym z twórców liberalizmu ekonomicznego był:

- a) Milan Hodža
- b) Eduard Bernstein
- c) Leon XII
- d) Adam Smith
- e) Edmund Burke

43. Mahatma Ghandi był zwolennikiem ideologii:

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

44. Uprawomocniająca funkcja ideologii polega na:

- a) tworzeniu ideowej podstawy funkcjonowania partii politycznych
- b) pomocy w zrozumieniu rzeczywistości dzięki tworzeniu spójnego jej obrazu
- c) zbliżaniu się do siebie ludzi, którzy wyznają wspólne poglądy
- d) pobudzaniu ludzi do działania
- e) wpływaniu na kształt programów partii politycznych

45. „Gospodarka powinna się opierać na odnawialnych źródłach energii” to hasło :

- a) agraryzmu
- b) anarchizmu
- c) pacyfizmu
- d) populizmu
- e) ekologizmu
- f) feminizmu

46. Uznanie nierówności za naturalną cechą społeczeństwa to cecha doktryn:

- a) prawicowych
- b) lewicowych
- c) centrowych

47. Ideologia ta idealizuje lud. Jej zwolennicy uważają, że celem działalności politycznej powinno być dobro ludu (biednych mieszkańców miast i wsi). Jest to:

- a) agraryzm
- b) anarchizm
- c) pacyfizm
- d) populizm
- e) ekologizm
- f) feminizm

48. Przeciwnie uprzywilejowaniu Kościoła w państwie są doktryny:

- a) prawicowe
- b) lewicowe
- c) centrowe